

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VETERINARIJOS ĮSTATYMO NR. I-2110 6, 10, 13¹
IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 (toliau – VĮ) 6, 10, 13¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Projektas) parengtas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. rugpjūčio 23 d. nutarimą Nr. 674 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto savininko teisių ir pareigų perdavimo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai“ (toliau – Nutarimas Nr. 674), į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. gruodžio 20 d. nutarimą Nr. 1005 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. 940 „Dėl kompetentingų institucijų paskyrimo ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje“ pakeitimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 1005) bei siekiant įgyvendinti atitinkamas Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo Nr. XIV-2011 nuostatas, taip pat siekiant finansuoti veterinarijos gydytojų rezidentūrą įvertinus specialistų poreikį bei atsižvelgiant į valstybės reikmes.

Šiuo metu VĮ 13¹ straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „[...] Veterinarijos gydytojo rezidento pareiginė alga mokama iš Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų“ ir „[...] Lėšos veterinarinės medicinos rezidentūros bazėms paskirstomos žemės ūkio ministro nustatyta tvarka.“, tačiau veterinarijos studijų krypties rezidentūros studijos aukštosiose mokyklose vykdomos pagal studijų programas, todėl siekiant teisinio aiškumo siūloma papildyti VĮ 13¹ straipsnio 2 dalį nurodant, kad lėšas veterinarinės medicinos rezidentūros bazėms skiria žemės ūkio ministras kiekvienais kalendoriniais metais ir jos paskirstomos žemės ūkio ministro nustatyta tvarka pagal žemės ūkio ministro nustatytas veterinarijos studijų krypties studijų programas. Veterinarinės medicinos rezidentūros studijos organizuojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 77 straipsnio 11 dalimi, Veterinarinės medicinos rezidentūros studijų programų vykdymo reikalavimų ir priežiūros tvarkos aprašu, pavirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 248, Valstybės biudžeto asignavimų, skirtų veterinarijos gydytojo rezidento pareiginei algai mokėti, paskirstymo veterinarinės medicinos rezidentūros bazėms tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 3D-958 „Dėl Valstybės

biudžeto asignavimų, skirtų veterinarijos gydytojo rezidento pareiginei algai mokėti, paskirstymo veterinarinės medicinos rezidentūros bazėms tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Taip pat 13¹ straipsnio 2 dalyje atsisakoma nuostatos, kad „Veterinarinės medicinos rezidentūros vietų, į kurias priimtiems asmenims pareiginė alga mokama iš Žemės ūkio ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų, skaičius neturi viršyti tais metais vientisąsias veterinarijos medicinos studijas turinčių baigti asmenų skaičiaus.“, kadangi nėra jokio teisės akto, kuris nustatytų, kiek asmenų konkrečiais metais turi baigti vientisąsias veterinarijos medicinos studijas. Kiekvienais metais į vientisąsias veterinarijos medicinos studijas priimama daugiau kaip 100 studentų, tiek pat jų studijas ir baigia, o į veterinarijos rezidentūrą priimama 10–14 rezidentų, todėl ši nuostata nėra aktuali.

Be to, Projektu siūlytina pakeisti nustatytą veterinarijos gydytojo rezidento pareiginės algos koeficientą, kadangi nuo 2024 m. sausio 1 d. turi būti taikomas Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatyme nustatyto dydžio koeficientas. Pagal Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo 3 straipsnį, pareiginei algai (atlyginimams) apskaičiuoti yra taikomas pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis, kuris lygus Valstybės duomenų agentūros paskelbtam 2022 metų vidutiniam mėnesiniam šalies (su individualiomis įmonėmis) darbo užmokesčiui ir yra 1 785,4 euro. Nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojus šiai nuostatai, VĮ 13¹ straipsnio 2 dalyje veterinarijos gydytojui rezidentui nustatytas pareiginės algos koeficientas 7,6 turi būti perskaičiuojamas gautą pareiginę algą (bazinis dydis padauginamas iš 7,6 koeficiento) padalijant iš Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatyme nustatyto pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio. Perskaičiavus šis dydis turi būti 0,7918.

Nutarimu Nr. 674 nuo 2024 m. sausio 1 d. Žemės ūkio ministerijai perduota įgyvendinti Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto savininko teises ir pareigas, kurias iki 2024 m. sausio 1 d. įgyvendino Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – Tarnyba), todėl atsižvelgiant į tai, kad Tarnyba nebeturi jai pavaldžių įstaigų, be kita ko, neturi ir savarankiškų atskirų teritorinių padalinių, siūlytina atitinkamai pripažinti netekusia galios VĮ 6 straipsnio 2 dalį ir pakeisti 10 straipsnio nuostatą, panaikinant jos dalį, kurioje nurodyta, kad Tarnyba turi pavaldžių įstaigų.

Nutarimu Nr. 1005 nuo 2024 m. vasario 16 d. vietoj Tarnybos Žemės ūkio agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) paskiriama kompetentinga institucija, atsakinga už Reglamento (ES) 2016/1012 2 straipsnio 8 punkte nurodytas sritis ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, taip pat jai pavedama išduoti leidimus teikti ūkinių gyvūnų veislininkystės paslaugas bei atlikti ūkinių gyvūnų veislininkystės paslaugų teikėjų priežiūrą, atliekant patikrinimus ir patikrinimų rezultatus perduodant

Tarnybai. Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimu Nr. 1005 Agentūrai perduodamos esminės funkcijos ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, ir į tai, kad šių funkcijų Tarnyba nebevykdys, Projektu siūlytina atsisakyti VĮ 19 straipsnio 2 dalies nuostatos dėl Tarnybos veterinarinės priežiūros teisinio pagrindo ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, kuris – Ūkinių gyvūnų veislininkystės įstatymas.

Be to, Tarnyba savo veikloje taiko Lietuvos Respublikos veterinarinių vaistų įstatymo nuostatas, todėl atitinkamai atliekamas redakcinio pobūdžio VĮ 19 straipsnio 2 dalies pakeitimas, nurodant, jog Tarnybos veterinarinės priežiūros teisinis pagrindas yra ir Veterinarinių vaistų įstatymas.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Tiesioginiai rengėjai Tvarios žemės ūkio gamybos ir maisto pramonės departamento (direktorius Saulius Jasius, tel. (8 5) 239 1146, el. p. saulius.jasius@zum.lt) Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriaus patarėjas Tadas Girčys, tel. (8 5) 239 1254, el. p. tadas.gircys@zum.lt ir Strateginio planavimo departamento (direktorė Virginija Žoštautienė, tel. (8 5) 239 8421, el. p. virginija.zostautiene@zum.lt) Mokslo, inovacijų ir žinių plėtros skyriaus (vedėja Ernesta Buckienė tel. +370 665 56 791, el. p. ernesta.buckiene@zum.lt) vyriausioji specialistė Kristina Dėdelienė, tel. +370 619 27 105, el. p. kristina.dedeliene@zum.lt.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

VĮ 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad šiame straipsnyje nustatytas funkcijas Tarnyba įgyvendina tiek tiesiogiai, tiek per pavaldžius teritorinius padalinius ir kitas pavaldžias įstaigas, t. y. Nacionalinį maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutą (toliau – Institutas). VĮ 10 straipsnyje nustatyta, kad Tarnyba ir jai pavaldžios įstaigos, t. y. Institutas, yra išlaikomos iš biudžeto lėšų ir kitų teisėtai įgytų lėšų.

VĮ 13¹ straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „Veterinarinės medicinos rezidentūros bazė su veterinarijos gydytoju rezidentu sudaro terminuotą darbo sutartį ir jis įdarbinamas veterinarijos gydytoju rezidentu veterinarinės medicinos rezidentūros bazėje. Veterinarijos gydytojui rezidentui mokama pareiginė alga, kuri apskaičiuojama pareiginės algos koeficientą dauginant iš pareiginės algos bazinio dydžio, nustatomo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatyme nustatyta tvarka. Veterinarijos gydytojui rezidentui taikomas pareiginės algos koeficientas – 7,6. Veterinarijos gydytojo rezidento pareiginė alga mokama iš Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų. Veterinarinės medicinos rezidentūros vietų, į kurias priimtiems asmenims pareiginė alga mokama iš Žemės ūkio ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų, skaičius neturi viršyti tais metais vientisąsias veterinarijos medicinos studijas turinčių baigti asmenų skaičiaus. Lėšos veterinarinės medicinos rezidentūros bazėms paskirstomos žemės ūkio ministro nustatyta tvarka.“

VĮ 19 straipsnio 2 dalis nustato, kad „Veterinarinės kontrolės subjektų, tvarkančių gyvūninius produktus, pašarus ir jų priedus, šalutinius gyvūninius produktus ir jų gaminius, genetinės medžiagos produktus, laikančių, naudojančių, vežančių gyvūnus ar jais prekiaujančių, valstybinei veterinarinei priežiūrai šio įstatymo nuostatos taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja Pašarų įstatymo, Maisto įstatymo, Lietuvos Respublikos ūkinių gyvūnų veislininkystės įstatymo, Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo nuostatoms.“

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Nutarimu Nr. 674 Žemės ūkio ministerijai perduota įgyvendinti Instituto savininko teises ir pareigas, kurias iki 2024 m. sausio 1 d. įgyvendino Tarnyba. Šiuo metu Institutas yra Žemės ūkio ministerijai pavaldi įstaiga, todėl siūlytina pripažinti netekusia galios VĮ 6 straipsnio 2 dalį, nurodančią, kad Tarnyba VĮ 6 straipsnio 1 dalyje nustatytas funkcijas įgyvendina tiek tiesiogiai, tiek per pavaldžius teritorinius padalinius ir kitas pavaldžias įstaigas, ir pakeisti 10 straipsnio nuostatą, panaikinant jos dalį, kurioje nurodyta, kad Tarnyba turi pavaldžių įstaigų, kadangi, įsigaliojus Nutarimui Nr. 674, Tarnyba nebeturi jai pavaldžių įstaigų. Pažymėtina ir tai, kad Tarnyba veikia ir vykdo veiklą kaip vienas vienetas bei neturi atskirų ir savarankiškai veikiančių padalinių, todėl nėra tikslo ir pagrindo VĮ 6 straipsnio 2 dalies nuostatose Tarnybos padalinius išskirti kaip vykdančius VĮ 6 straipsnio 1 dalyje nurodytas funkcijas bei taip sukurti daugiau neaiškumų.

Kadangi veterinarijos studijų krypties rezidentūros studijos aukštosiose mokyklose vykdomos pagal studijų programas, todėl siekiant teisinio aiškumo siūlytina papildyti VĮ 13¹ straipsnio 2 dalį nurodant, kad lėšas veterinarinės medicinos rezidentūros bazėms skiria žemės ūkio ministras kiekvienais kalendoriniais metais ir jos paskirstomos žemės ūkio ministro nustatyta tvarka pagal žemės ūkio ministro nustatytas veterinarijos studijų krypties studijų programas. Taip pat atsisakoma nuostatos, kad „Veterinarinės medicinos rezidentūros vietų, į kurias priimtiems asmenims pareiginė alga mokama iš Žemės ūkio ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų, skaičius neturi viršyti tais metais vientisąsias veterinarijos medicinos studijas turinčių baigti asmenų skaičiaus.“.

Veterinarijos gydytojų rezidentų pareiginė alga mokama iš Žemės ūkio ministerijos asignavimų iš Žemės ir maisto ūkio, kaimo, žuvininkystės ir fitosanitarijos vystymo programos (15-001) priemonės „Skleisti žinias žemės ūkio sektoriuje“ papriemonės „Parama asmenims, studijuojantiems aukštosiose mokyklose studijų programas, susijusias su žemės ūkio, maisto ūkio, veterinarijos ir kaimo plėtros sritimis“. Lėšos yra paskirstomos veiklos sritims „Veterinarijos rezidentūros studentų pareiginės algos finansavimas“ ir „Tikslinės skatinamosios stipendijos“. Didžioji dalis lėšų skiriama veterinarijos gydytojų rezidentų pareiginei algai. VĮ 13¹ straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad veterinarijos gydytojo

rezidento koeficientas yra 7,6. Nuo 2024 m. sausio 1 d. pagal Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo 3 straipsnį, pareiginei algai (atlyginimams) apskaičiuoti yra taikomas pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis, kuris lygus Valstybės duomenų agentūros paskelbtam 2022 metų vidutiniam mėnesiniam šalies (su individualiomis įmonėmis) darbo užmokesčiui ir yra 1 785,4 euro. VĮ 13¹ straipsnio 2 dalyje veterinarijos gydytojui rezidentui nustatytas pareiginės algos koeficientas 7,6 perskaičiuojamas gautą pareiginę algą (bazinis dydis padauginamas iš 7,6 koeficiento) padalijant iš Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatyme nustatyto pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio. Nuo 2024 m. sausio 1 d. šis dydis turi būti 0,7918. Perskaičiavus į 0,7918 pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį, veterinarijos gydytojo rezidento perskaičiuota pareiginė alga (atlyginimas) nesumažės, t. y. išliks kokia buvo iki šio perskaičiavimo.

Siekiant išlaikyti VĮ teisės normų aiškumą ir tikslingumą, Tarnybos veiklos apibrėžtumą, siūlytina panaikinti vieną iš VĮ 19 straipsnio 2 dalyje nurodytų Tarnybos valstybinės veterinarinės priežiūros teisinių pagrindų – Ūkinių gyvūnų veislininkystės įstatymą, kadangi Nutarimu Nr. 1005 Agentūrai perduodamos esminės funkcijos ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje ir šių funkcijų Tarnyba nebevykdys, be to, siūlytina šioje straipsnio dalyje nurodyti, kad vienas Tarnybos valstybinės veterinarinės priežiūros teisinių pagrindų yra ir Veterinarinių vaistų įstatymas.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad šių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių priėmus Įstatymo projektą nenumatoma.

Kadangi teisinis reguliavimas nėra keičiamas iš esmės, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Sprendimų poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo ir įgyvendinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikis nevertintas.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas Projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Projekto nuostatų įgyvendinimas neturės neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Reikės pakeisti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymą Nr. 3D-958 „Dėl Valstybės biudžeto asignavimų, skirtų veterinarijos gydytojo rezidento pareiginei algai mokėti, paskirstymo veterinarinės medicinos rezidentūros bazėms tvarkos aprašo patvirtinimo“.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir kitų Europos Sąjungos dokumentų nuostatas.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų – kas ir kada juos turėtų priimti

Kadangi Projektu siūloma pakeisti VĮ 13¹ straipsnio 2 dalį, reikės patvirtinti Valstybės biudžeto asignavimų, skirtų veterinarijos gydytojo rezidento pareiginei algai mokėti, paskirstymo veterinarinės medicinos rezidentūros bazėms ir veterinarinės medicinos rezidentūros bazės parinkimo tvarkos aprašą, kuris tvirtinamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas bei sritis

Nėra.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.